

Seminarie Duurzame
Gebouwen

Energiebesparingen: Meten en evalueren

1 oktober 2021

Het toepassen van de regelgeving: moeilijkheden en oplossingen

Christophe Danlois
Leefmilieu Brussel
Departement technische installaties EPB & PLAGE

PRESENTATIE VAN DE SPREKER

Het toepassen van de regelgeving: moeilijkheden en oplossingen

Christophe DANLOIS (Leefmilieu Brussel)

Christophe Danlois werkt sinds 9 jaar bij Leefmilieu Brussel. Hij is verantwoordelijk voor de afdeling die de EPB-regelgeving met betrekking tot de technische installaties en de PLAGE-regelgeving beheert. Hij heeft ook al meer dan 20 jaar technische ervaring in het domein van HVAC-installaties, industriële procedés en waterbehandeling, als opstarter, projectbeheerder, onderhoudsbeheerder en manager.

Zijn presentatie schetst de reglementaire context van telling, verschaft u links om deze regelgevingen terug te vinden en uw kennis te verdiepen indien nodig.

Meer informatie:

<https://leefmilieu.brussels>

DOELSTELLINGEN VAN DE PRESENTATIE

In sommige gevallen is de plaatsing van de door de regelgevingen voorziene tellers moeilijk, of zelfs niet haalbaar.

Te kennen:

- de begrippen haalbaarheid en doelen
- door de regelgeving voorziene uitzonderingen
- wat te doen in dat geval

PLAN VAN DE PRESENTATIE

- I. Voorbeelden van moeilijkheden en oplossingen
- II. Begrippen doelen en haalbaarheid
- III. Uitzonderingen in de regelgeving
- IV. Verzoeken tot afwijking
- V. Te onthouden van de presentatie

I. VOORBEELDEN VAN MOEILIKHEDEN

Op sommige bestaande installaties kan het onhaalbaar/moeilijk zijn om tellers te plaatsen:

- **Plaatsgebrek**
- **Complexe hydraulische kringen**
- **Complexe elektrische kringen, bidirectionele meters, producenten op site...**

I. VOORBEELDEN VAN MOEILIKHEDEN

**Tellers per EPB-eenheid:
plaatsgebrek, ontoegankelijkheid**

**SWW-lus
100% ingebouwd**

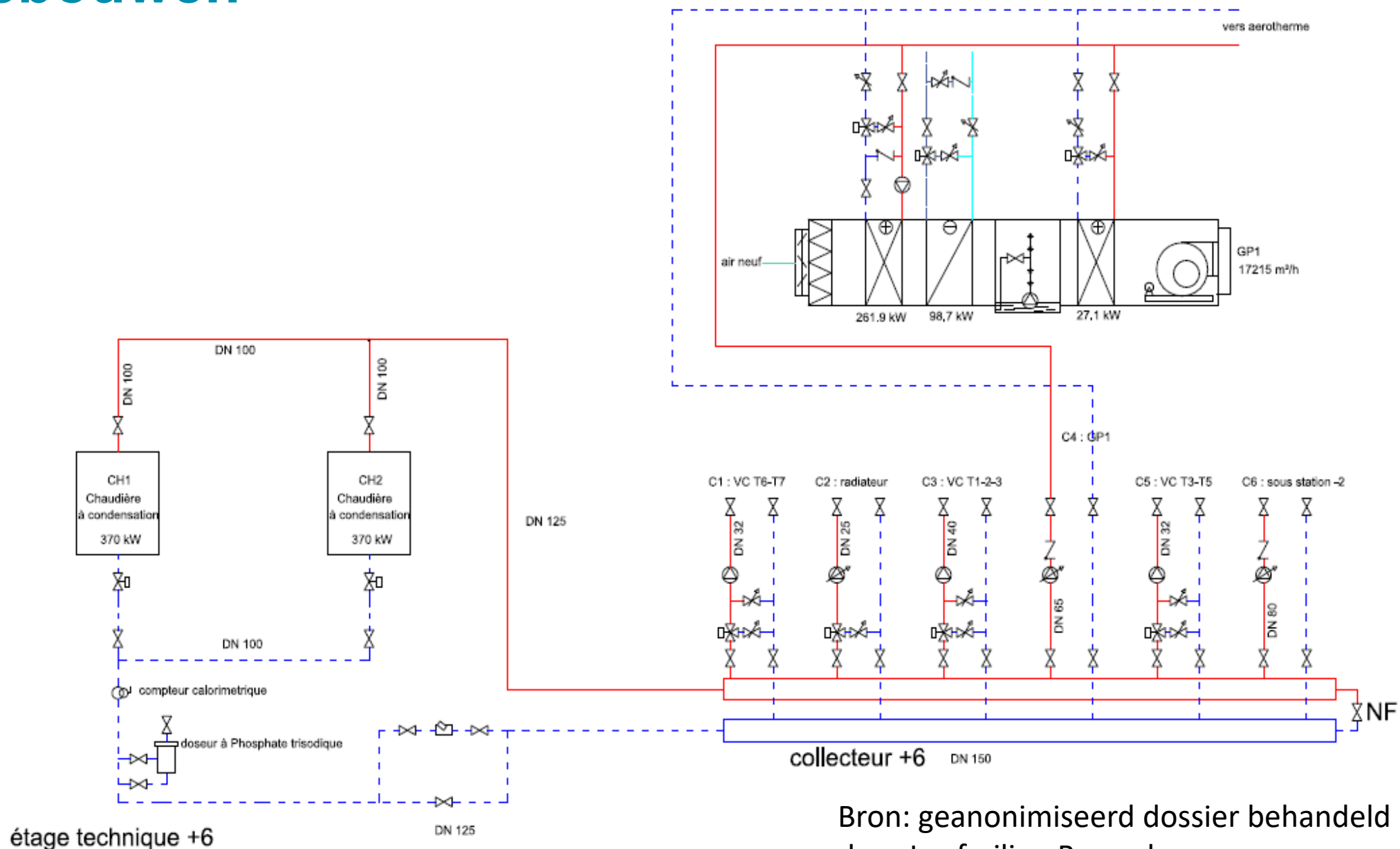
moeilijke toegang

I. VOORBEELDEN VAN MOEILIKHEDEN

Kantoorgebouw: PG/EG, vertrekken voor verscheidene onderstations naar verscheidene gebouwen/delen van gebouwen

Bron: geanonimiseerd dossier behandeld door Leefmilieu Brussel

I. VOORBEELDEN VAN MOEILIKHEDEN

Tellers per EPB-eenheid: plaatsgebrek, ontoegankelijkheid

Geen "reserve" in elektriciteitsbord

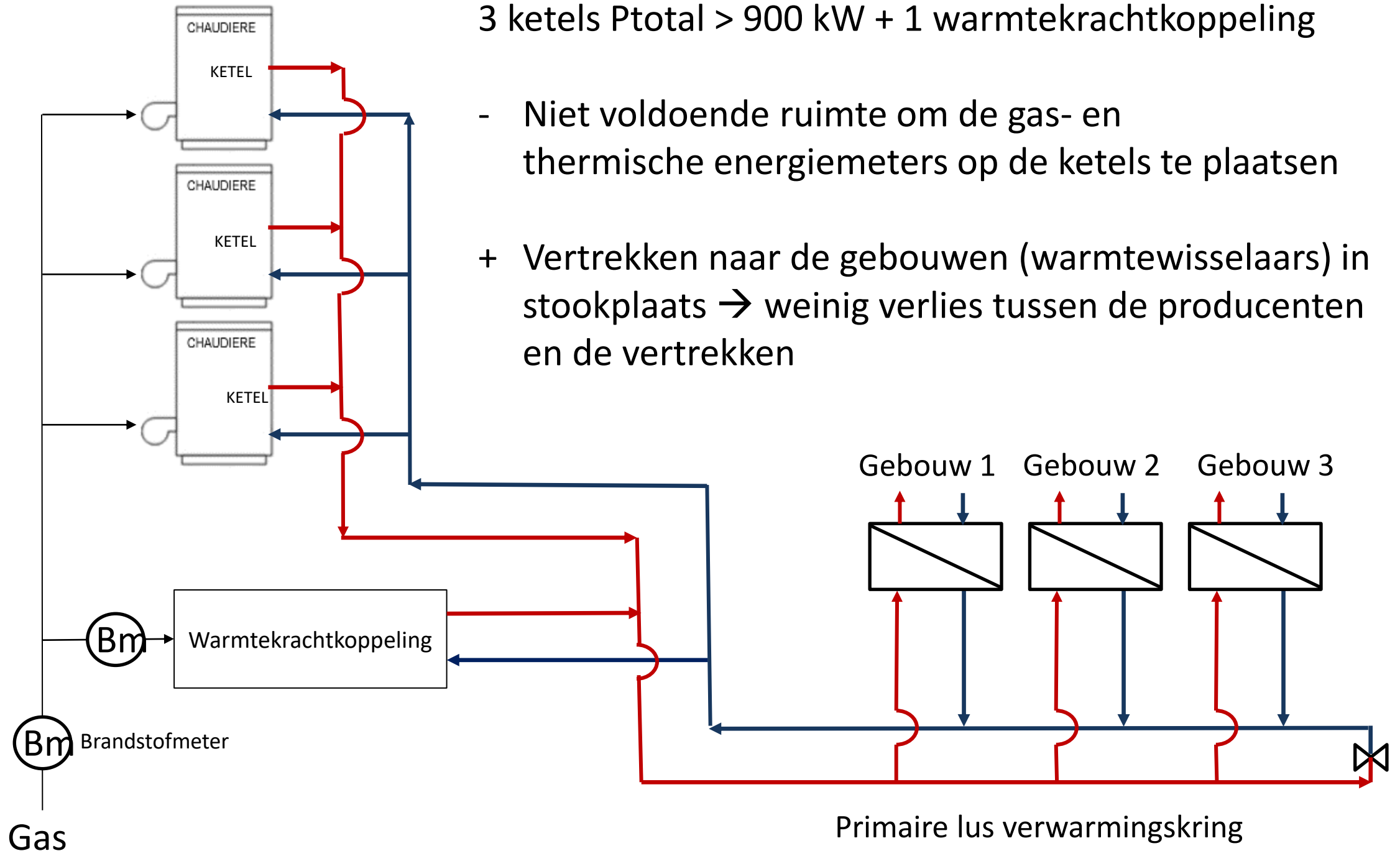
In overeenstemming te brengen

Ook op elektrisch vlak: verdeelborden per type uitrusting en niet per bediende EPB-eenheid

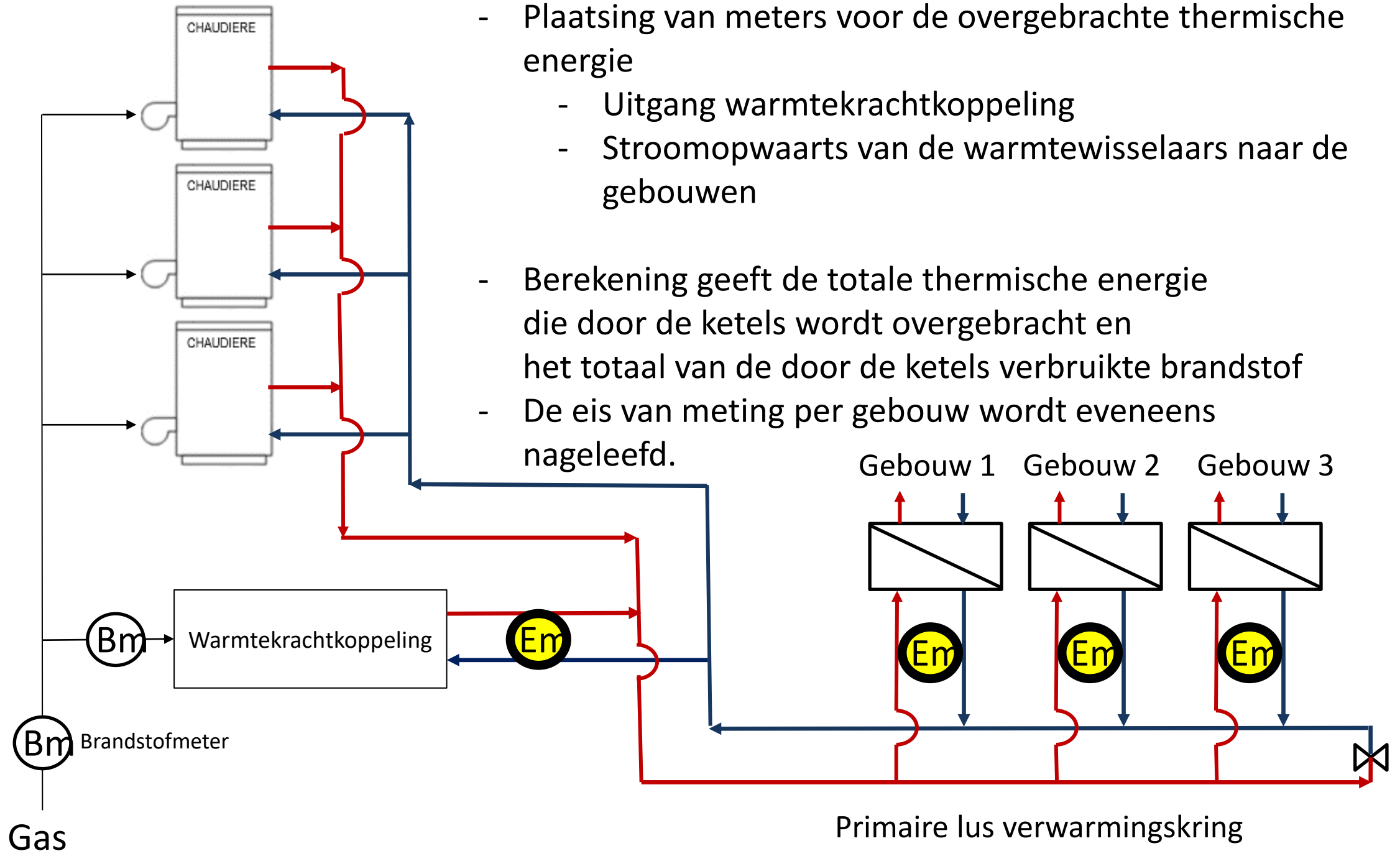
I. VOORBEELDEN VAN OPLOSSINGEN

Bron afbeelding: tekening dpt technische installaties EPB en PLAGÉ op basis van informatie die werd meegedeeld aan de helpdesk EPB verwarming

I. VOORBEELDEN VAN OPLOSSINGEN

- Plaatsing van meters voor de overgebrachte thermische energie
  - Uitgang warmtekrachtkoppeling
  - Stroomopwaarts van de warmtewisselaars naar de gebouwen
- Berekening geeft de totale thermische energie die door de ketels wordt overgebracht en het totaal van de door de ketels verbruikte brandstof
- De eis van meting per gebouw wordt eveneens nageleefd.

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

De regelgevingen definiëren:

- de doelen van de eisen
- en/of de middelen om ze te halen

Doelen van de telling:

- De eindgebruiker informeren over zijn verbruik
- Factureren
- De prestaties van de installaties meten en opvolgen:
  - Rendement van een motor, een verwarmingsketel...
  - Verliezen: productie, verdeling, emissie, stilstandsverliezen
- Verbeteringsacties selecteren
- De winsten en de afwijkende verbruiken bepalen

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

Voorbeeld van een doel: de telling van de thermische energie die naar elk gebouw wordt overgebracht beoogt:

- **de nauwkeurigheid van de telling per EPB-eenheid te verbeteren**
- **de verdelingsverliezen te meten**
- **een mede-eigendom in staat stellen om de ontvangen energie te kennen (min., max., jaarlijks...)**

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

Middelen:

- **Één of meer meters plaatsen om de thermische energie te meten die wordt overgebracht voor de verwarming van het gebouw**
- **Definitie van gebouw:**
"elke overdekte en gesloten, niet-voorlopige vastgoedconstructie die niet toegankelijk is via een andere overdekte en gesloten, niet-voorlopige constructie, behalve de ondergrondse toegangen"

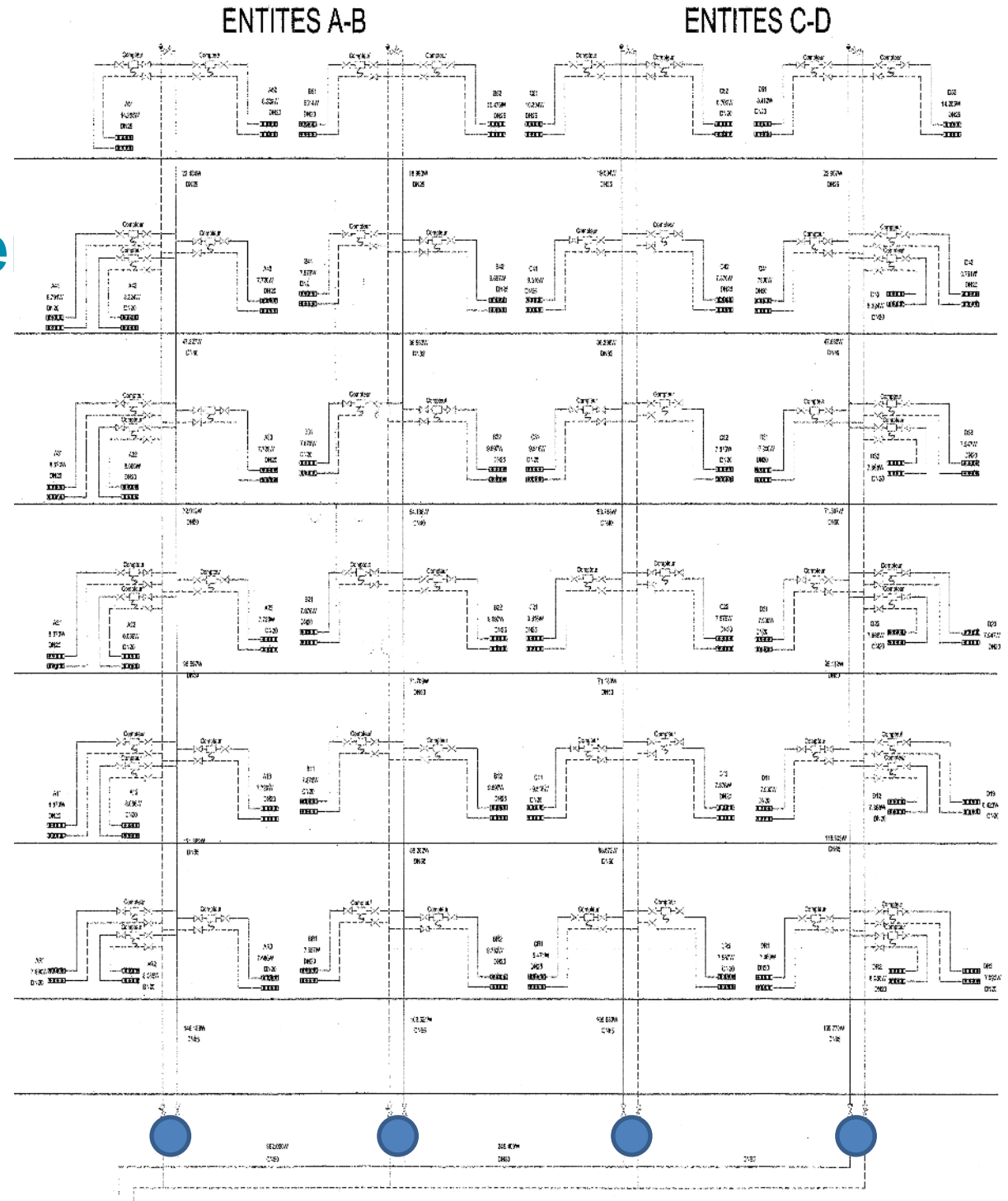

Rechtenvrije afbeelding (Pixabay)

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

Middelen:
Thermische energiemete
plaatsen "aan de voet"
van gebouwen

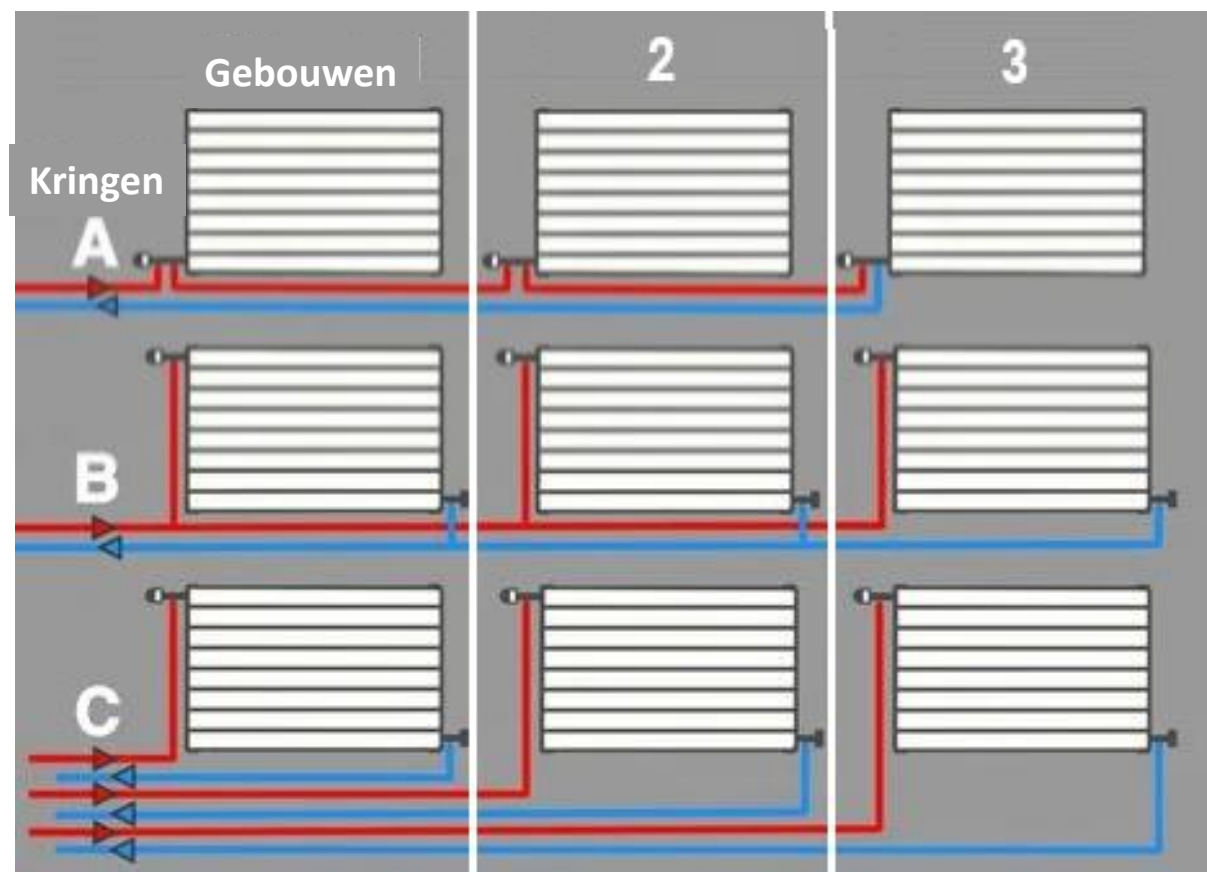
Bron: geanonimiseerd dossier behandeld door Leefmilieu Brussel

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

Dat kan echter moeilijk zijn:

- Verdeling via talrijke staande verdeelleidingen
- Geen plaats voor een meter per gebouw
- Transversale verdeling per verdieping...

Afbeelding: tekening Leefmilieu Brussel

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

Begrippen haalbaarheid en onhaalbaarheid:

De EPB verwarmingsreglementering voorziet onhaalbaarheid om de volgende redenen:

- technisch
- functioneel
- economisch

Rechtenvrije afbeelding (Pixabay)

II. BEGRIPPEN DOELEN EN HAALBAARHEID

Onhaalbaarheid om technische redenen:

- Materieel of knowhow niet beschikbaar
- Technische eisen (plaats...)

Functionele redenen:

- Verhindert de werking van de installatie
- of een essentiële uitrusting van het gebouw (branddetectie...)

Economische redenen:

Buitenmaatse meerprijs → indicatoren berekenen

Vb. kostprijs eis/totale kostprijs installatie, terugverdientijd investering (maar niet voor de telling)

Rechtenvrije afbeeldingen (Pixabay)

III. UITZONDERINGEN IN DE REGELGEVING

De EPB-verwarmingsregelgeving werd opgesteld voor gevallen die courant zijn in Brussel (haalbaarheidsstudie).

Ze voorziet uitzonderingen en houdt rekening met:

- "nood"installaties: dual fuel branders, ketels, klim. ...
- de meters van de distributiemaatschappij
- de verwarmingsverdelers (calorimeters)
- de toegang tot de leidingen
- de beschikbare ruimte
- de datum van de plaatsing van het net

III. UITZONDERINGEN IN DE REGELGEVING

Vaak aangetroffen en gevalideerde situaties
→ **toevoeging van uitzonderingen in de regelgeving**

Rechtenvrije afbeelding (Pixabay)

IV. AFWIJKINGEN

**Bij onhaalbaarheid,
volgens de EPB verwarmingsregelgeving,
kan een verzoek tot afwijking worden ingediend:**

- Een procedure volgen
- Het ingeroepen motief staven met bewijsstukken
- Alternatieven om de doelen te bereiken
- Is dit geen uitzondering die al voorzien is?
- Niet voor veiligheidseisen!

**De meeste verzoeken tot afwijking die we vandaag
ontvangen, betreffen: de meetopeningen en de
thermische isolatie van de leidingen.**

IV. AFWIJKINGEN

De afwijking kan:

- **al dan niet ontvankelijk zijn**
Bijvoorbeeld: veiligheidsprobleem
- **onvolledig zijn → vraag om aanvullende informatie**
- **Aanvaard of geweigerd worden**
- **Mogelijkheid om beroep in te dienen tegen de beslissing**

Link:

https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/user_files/form_20190626_verzoek_tot_afwijking_nl.pdf

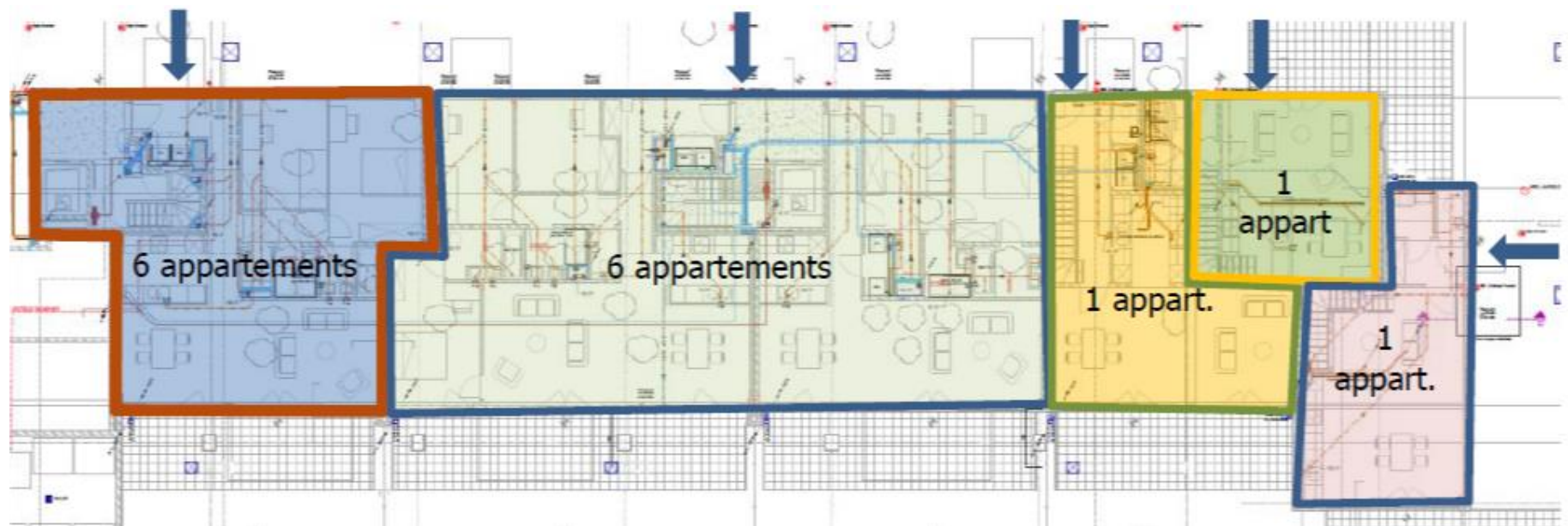

IV. AFWIJKINGEN

Voorbeeld van een toegestane afwijking:

1 blok van 5 aanpalende gebouwen

Vermogen van de verwarmingsketels << 500 kW

Bron: geanonimiseerd dossier van verzoek tot afwijking dat werd behandeld door Leefmilieu Brussel

Afwijking gevraagd voor de eis inzake telling van de energie die naar elk gebouw wordt overgebracht

IV. AFWIJKINGEN

Voornaamste argumenten die in aanmerking genomen werden om deze afwijking toe te staan:

- de naar elk gebouw overgebrachte energie kan worden berekend door middel van de energiemeters op elke EPB-eenheid → doel bereikt
  - de vergunningsaanvraag dateert van vóór 2019 (inwerkingtreding van de eis)
  - **De thermische verliezen zijn klein:**
    - Een blok van gebouwen waarin de stookplaats gelegen is
    - Goed geïsoleerde buizen
- weinig verbeteringen mogelijk op de verdeling

V. TE ONTHOUDEN

- **De plaatsing van tellers kan in bepaalde situaties als niet haalbaar beschouwd worden om technische, functionele of economische redenen**
- **Ernaar streven om de doelen te halen**
- **De voorziene uitzonderingen raadplegen en het dossier staven alvorens een afwijking aan te vragen.**

CONTACT

Christophe DANLOIS

Functie(s): Hoofd van de afdeling technische installaties EPB en PLAGÉ van Leefmilieu Brussel

E-mail: cdanlois@environnement.brussels